

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหรือตัวแทนผู้สูงอายุที่ได้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1,010 คน (เทศบาลตำบลโนนดินแดง, 2557 : 12)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหรือตัวแทนผู้สูงอายุที่ได้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 287 คน ได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane Taro, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

- จากสูตร
- n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
  - N = จำนวนประชากรทั้งหมด
  - e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดไม่เกิน .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{1,010}{1+1,010(0.05)^2}$$

$$= 286.52$$

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้เป็นจำนวนเต็มเท่ากับ 287 คน และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการหาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แล้วดำเนินการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก โดยหาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 สัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	หมู่ที่ 1 ตำบล โนนดินแดง	120	34
2	หมู่ที่ 2 ตำบล โนนดินแดง	66	19
3	หมู่ที่ 3 ตำบล โนนดินแดง	46	13
4	หมู่ที่ 4 ตำบล โนนดินแดง	120	34
5	หมู่ที่ 5 ตำบล โนนดินแดง	133	38
6	หมู่ที่ 6 ตำบล โนนดินแดง	71	20
7	หมู่ที่ 7 ตำบล โนนดินแดง	52	15
8	หมู่ที่ 8 ตำบล โนนดินแดง	75	21
9	หมู่ที่ 9 ตำบล โนนดินแดง	78	22
10	หมู่ที่ 13 ตำบล โนนดินแดง	91	26
11	หมู่ที่ 2,3 ตำบล สัมปอ	102	29
12	หมู่ที่ 6 ตำบล สัมปอ	56	16
	รวม	1,010	287

เมื่อได้สัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยจัดทำกลุ่มจำนวน 12 กลุ่มตามจำนวนหมู่บ้าน แล้วเขียนรายชื่อตามทะเบียนราษฎรแต่ละรายชื่อม้วนลงในกล่อง แล้วดำเนินการสลากรายชื่อครั้งละ 1 ใบ แล้วจดบันทึกรายชื่อไว้ แล้วม้วนลงกล่องคืนเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีโอกาส

เท่าๆ กัน แล้วดำเนินการจับสลากถัดไป จนครบ 287 คน กรณีที่จับสลากได้รายชื่อเดิม ผู้วิจัยจะดำเนินการจับสลากใหม่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้วิจัยกำหนดจากแนวคิดเกี่ยวกับสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายปิด เกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล โนนดินแดง อำเภอ โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ แบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's rating scale, บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล โนนดินแดง อำเภอ โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์

2. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบข่ายของคำถามเพื่อให้สอดคล้องครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการด้านสวัสดิการสังคมเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบล โนนดินแดง อำเภอ โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามแบบ

2.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและเพื่อความสมบูรณ์ของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยวิธีการ IOC (Index Of Item - Objective Congruence) (สมนึก กัทฑิยชนี. 2544 : 219 - 233) เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตรและนำข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปไปทดลองใช้ (Try out) และค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีสูตรคำนวณดังนี้

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยการแปลความคือ

ถ้า $\text{IOC} \geq 0.67$ แสดงว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ถ้า $\text{IOC} < 0.67$ แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1) นายธำรง ชำนิจศิลป์ วุฒิการศึกษา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม) ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2) นางศรีไพร ราชประโคน วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (สาขาวิชาการวิจัยศึกษา) ตำแหน่งครู คศ. 3 โรงเรียนอนุบาลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

3) นางอำนวยการ โคนาโล วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครู คศ. 3 โรงเรียนอนุบาลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัยและพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item-objective congruence) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุหรือตัวแทนผู้สูงอายุที่ได้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากเทศบาลตำบล โนนดินแดง อำเภอ โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับโดยรวม (Item total Correlation) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient Alpha) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102) ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .95

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล โนนดินแดงและผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในตำบล โนนดินแดง อำเภอ โนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. แต่งตั้งผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 2 คน

3. ส่งหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พร้อมแบบสอบถามไปขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และประสานงานกับผู้ช่วย ผู้วิจัย ทั้ง 2 คน ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้อง

2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ ตามวิธีการของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้คะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 100)

5	คะแนน	หมายถึง	มากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มาก
3	คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	น้อย
1	คะแนน	หมายถึง	น้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว กำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ดังนี้ (รังสรรค์ สิงห์เลิศ, 2551 : 186)

คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ โดยใช้วิธีหาความเชื่อมั่นใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)
3. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นต่อการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. สถิติทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นต่อการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลโนนดินแดง อำเภอโนนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์ ตัวแปรเพศ ใช้ *t-test* (Independent Samples) และ ตัวแปร หมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และกรณีพบความแตกต่างผู้ศึกษาจะดำเนินการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe') (สุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุและพีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์. 2550 : 146-147)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลข้อเสนอแนะ จะใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และพรรณนาความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY